

Pismo vijesti za Kosovare u Danskoj

Izdaje Danska Pomoć Izbjeglicama (Dansk Flygtningehjælp) Broj 2, 2006

Ovo Pismo vijesti izdaje Danska Pomoć Izbjeglicama (Dansk Flygtningehjælp), organizacija koja radi nezavisno od državnih i političkih interesa. Danski Crveni Krst (Dansk Røde Kors) i Care4You Asocijacija (Care4You Association) su doprineli sadržaju ovog obavještenja.

Čitajte u ovom broju:

- **Bez amnestije Kosovarima i Iračanima sa odbijenicom**

Danska Pomoć Izbjeglicama (Dansk Flygtningehjælp) je predložila da bi pojedine grupe azilanata sa odbijenicom, oni koji nemaju mogućnost povratka u zemlju porijekla, trebalo da dobiju privremenu boravišnu dozvolu.

Posle sastanka sa Ministrom za Integracije može se konstatovati, da prijedlog nije dobio potrebnu političku podršku.

- **Mogućnosti u Danskoj**

Kosovari, koji su dobili konačnu odbijenicu na boravak u Danskoj, pozivaju se da se obrate Danskoj Pomoći Izbjeglicama (Dansk Flygtningehjælp), Care4You Asocijaciji (Care4You Association) i Danskom Crvenom Krstu (Dansk Røde Kors), koje nude različite ponude u savjetovanju i obrazovanju.

Obraćanje ovim organizacijama je neobavezujuće. Pročitajte više o svojim mogućnostima.

- **Mogućnosti na Kosovu**

Od čega ću živjeti i jesmo li sigurni ja i moja porodica na Kosovu ? Ova pitanja i mnoga druga su pitanja o kojima se raspravljalo tokom posjeta i sastanaka na kojima su učestvovali Kosovari iz Danske i 3 Kosovara iz kancelarije Danske Pomoći Izbjeglicama sa Kosova.

Pismo vijesti za Kosovare u Danskoj štampa Danska Pomoć Izbjeglicama. Odgovorni urednik: Anne – Dorthe Helmich, Dansk Flygtningehjælp. Redakcija: Ole Larsen, Dansk Flygtningehjælp, Borgergade 10, 3. Postboks 53, 1002 København K. Tel. br.: 3373 5000. Fax 3391 4507. www.flygtning.dk . Redakcija završena 5. maja 2006. Pismo vijesti može da se kopira. Više primeraka se može dobiti u Danskoj Pomoći Izbjeglicama, Azil i Repatrijacija. Tel.br.: 3373 5237. E – mail: ole.larsen@drc.dk

Bez amnestije Kosovarima i Iračanima

Danska Pomoć Izbjeticama (Dansk Flygtningehjælp) je predložila da pojedine grupe azilanata, koje se ne mogu u dogledno vrijeme vratiti u zemlju porekla, dobiju privremenu boravišnu dozvolu.

Posle sastanka sa Ministrom za Integracije može sa konstatovati, da prijedlog nije dobio potrebnu političku podršku.

Danska Pomoc Izbjeticama (Dansk Flygtningehjælp) je nedavno predstavila niz prijedloga, koji zajedno imaju za cilj da poboljšaju uslove života u azil-centrima u Danskoj. Jedan od prijedloga je bio da se dodijele privremene boravišne dozvole odbijenim azilantima iz Iraka i Kosova, koji već nekoliko godina žive u Danskoj i koji se ne mogu prinudno vratiti u zemlju porijekla.

Nakon razmatranja situacije sa nadležnim ministrom, ministrom za integracije Rike Vilshoj (Rikke Hvilshøj), Danska Pomoc Izbjeticama može da konstatuje da ne postoji politička podrška za ovaj prijedlog. Tražioci azila iz Iraka i Kosova ne mogu da očekuju promjene u svom statusu u Danskoj. Danska Pomoć Izbjeticama (Dansk Flygtningehjælp), kao humanitarna organizacija, nije u stanju da promijeni situaciju. To mogu samo danske vlasti za strance.

Danska Pomoć Izbjeticama, (Dansk Flygtningehjælp) će na osnovu toga, nastaviti na pružanju podrške najvećem mogućem broju Kosovara u ostvarivanju dostojnog povratka u svoju zemlju. Radićemo na tome, i apelovati, da se odbijeni tražioci azila što bolje pripreme u Danskoj, i takodje ćemo raditi na tome da dobiju što bolju i potrebnu podršku prilikom povratka na Kosovo.

Prijedloge možete pročitati na www.flygtning.dk (samo na danskom)

Mogućnosti u Danskoj

Apelujemo na Kosovare koji su dobili konačnu odbijenicu na boravak u Danskoj da se obrate Danskoj Pomoći Izbjeticama (Dansk Flygtningehjælp), Danskom Crvenom Krstu

(Dansk Røde Kors) i Care4you Asocijaciji (Care4You Assosiation), gdje nudimo različite ponude za savjetovanje i obrazovanje.

Ničim se ne obavezujete prilikom obraćanja ovim organizacijama. Više o mogućnostima možete pročitati u sljedećem odeljku.

Savjetovanja i razgovori sa Danskom Pomoći Izbjeglicama (Dansk Flygtningehjælp)

Danska Pomoc Izbjeglicama nudi individualno savjetovanje svim Kosovarima koji su dobili odbijenicu na boravak u Danskoj. Tokom savjetovanja ćete imati mogućnost da razgovarate kako sa pravnikom o vašem azilu/slučaju tako i sa iskusnim savjetnikom za repatrijaciju o mogućnostima i izazovima prilikom povratka na Kosovo.

Danska Pomoć Izbjeglicama dolazi redovno u posjetu u sve azil-centre.

Takodje ste dobrodosli da nas kontaktirate – eventualno uz pomoć osoblja u centru – na tlf.: 3373 5230. Skrećemo pažnju da je svakog utorka, između 13 – 14 časova, telefonsko savjetovanje na albanskom i srpsko-hrvatskom sa istim telefonskim brojem.

Povratak na radno tržište – kursevi kod Danskog Crvenog Krsta (Dansk Røde Kors)

U centru Jellinge (Jellinge) i Domu kulture (Kulturhuset) u Kopenhagenu možete učestovati na različitim kursovima, gdje se predavanja prilagođavaju potrebama svakog učesnika.

Možete učestovati na kursu prve pomoći, kursu o zdravlju, kursu o kompjuterima ili kursu za otvaranje firme ukoliko razmišljate o otvaranju sopstvene firme. Postoje mogućnost da se kursevi kombinuju sa praksom u nekoj firmi.

Svi učesnici će napisati svoj CV, koji će pokazati koje resurse i iskustvo pojedinci posjeduju. Po završetku ovog ciklusa piše se portfolio za diplome i CV. Takodje, nudimo savjetovanja, razgovore i predavanja za cijele porodice, kako bi ih pripremili za budućnost, za povratak u novi život posle dugo provedenog vremena kao azilanti u stranoj zemlji.

Za prijavu ili više informacija, pozvati Lars Brügger u Danskom Crvenom Krstu Kulturhus na tlf.: 3296 0088 ili lab@redcross.dk.

Care4You savjetovanje za Kosovare

Po završetku kursa kod Crvenog Krsta možete učestvovati na posebnom toku savjetovanja, koje će vam omogućiti da organizujete svoje lične, opšte i stručne kvalifikacije u odnosu na vašu budućnost na Kosovu ili neku novu zemlju – a to se naročito odnosi na izradu plana za dobijanja posla, bilo kao primaoc plate ili kao

samostalni preduzetnik. Takođe nudimo savjetovanje o novim aktivnostima za odbijene tražioce azila od 1. septembra 2006.

Tok ovog savjetovanja će biti kombinacija grupnog informisanja i individualnih aktivnosti – sve u zavisnosti od individualnih potreba i resursa. Prilikom ovih aktivnosti, u zavisnosti od obima aktivnosti, moćiće da se koristi kompjuter. Ovdje se konkretno misli na traženje informacija na Internetu, i takođe na izradi SPOR –a (program savjetovanja).

Tok savjetovanja će realizovati Care4You u periodu od 3 dana u Centru Jelling (Jelling) (zapadno od mosta Storebælt) i u Domu kulture (Kulturhus) Crvenog Krsta (istočno od mosta Storebælt). Po završetku kursa slijedi mogućnost za vođenje propratnog razgovora i savetovanja kod Care4You.

Možete stupiti u kontakt sa Sorenom Egdal (Søren Egdal) iz Care4You Asocijacije na e-mail: se@care4you.dk ili na mobilni tlf.: 2044 2468.

Obratite pažnju da su obraćanja danskim humanitarnim organizacijama neobavezna i anonimna, ukoliko to želite.

Vaše mogućnosti na Kosovu?

Od čega ću živjeti i jesmo li sigurni ja i moja porodica na Kosovu? Ova pitanja kao i mnoga druga su razmatrana na sastancima na kojima su učestovali Kosovari u Danskoj i 3 predstavnika Danske Pomoći Izbjeglicama sa Kosova.

Odbijeni tražioci azila sa Kosova se nalaze u teškoj situaciji u Danskoj.

Mogućnosti ostanka u Danskoj gotovo ne postoje, a istovremeno se povratak na Kosovo ne odvija bez problema. Tri predstavnika sa Kosova, koji su bili u posjeti, rade na razne načine na pružanju potrebne podrške osobama koje se vraćaju nazad, kući koju su morali da napuste prilikom izbjeglištva.

Jedan od tih predstavnika radi na tome da poboljša uslove života Roma u Mitrovici, drugi predstavnik pruža savjete prilikom izbora zaposlenja i kupovine sredstava za rad, dok treci predstavnik radi na planiranju i nadgledanju povratnika na Kosovo.

Roma Mahala u Mitrovici

Oko 30 romskih porodica živi u Danskoj i sve su dobile odbijenicu. Većina dolazi iz Gnjlana. Milena B. Djeric, jedna od zaposlenih u Danskoj Pomoći Izbjeglicama sa Kosova,

radi na projektu Roma Mahala u Mitrovici, koji na različite načine radi na poboljšanju uslova života za Rome.

Milena B. Djetic:

“ U Mitrovici postoji velika potreba da se stvore normalni uslovi za život – pogotovu za Rome. Danas postoje škole gdje su Romi predavači, ambulante sa ljekarima, u toku je izgradnja policijske stanice i istovremeno se priprema odredjena grupa Roma za policajce. U Danskoj sam razgovarala sa nekoliko Roma o tome da li im se može pomoći da njihovu djecu registruju na Kosovu. Ukoliko djeca nisu prijavljena to kasnije može da stvori probleme u ostvarivanju prava na primanja socijalne pomoći.”

Trenutno nema puno aktivnosti za Rome u Gnjilanu. Ali, po iskazu Milene B. Djeric, situacija u Gnjilanu nije toliko loša kao što je u Mitrovici. U Gnjilanu žive romske porodice koje mogu slobodno da se kreću medju Albancima.

Zaposlenje na Kosovu

Stepen nezaposlenosti na Kosovu je veliki što stvara poteskoće u obezbeđivanju normalnih primanja. Započet je i niz projekata koji će učiniti da se olakšati otvaranje samostalne firme, zemljoradnje, itd. Fatmir Hapciu, koji takodje dolazi iz Danske Pomoći Izbjeglicama sa Kosova, kaže:

“Postoje različite mikro-kreditne institucije na Kosovu, koje nude jeftine zajmove za otvaranje različitih, manjih firmi. Naša kancelarija može, izmedju ostalog, da ponudi savjetovanje i potrebnu podršku prilikom kupovine sredstava onima koji se budu vratili iz Danske.”

Fatmir Hapciu naglašava, da početak osnivanje manje firme na Kosovu, bez obzira na manju podršku koja se dobija, jeste veliki izazov za pojedinca. Nezaposlenost je velika, te to traži dobre ideje i težak rad da bi se ostvarila zarada u vrijeme otežane ekonomije.

Sigurnosna situacija na Kosovu

UN i lokalne organizacije izvještavaju da je sigurnosna situacija na Kosovu u poboljšanju. Tako tokom 2006. nije raportirano o epizodama nasilja izmedju dvije ili tri različite etničke grupe. Generalno rečeno, sve više manjina može slobodno i sigurno da se kreće. U nekim lokalnim područjima, doduše, postoje problemi, na primer za Srbe, ukoliko žele da se kreću izvan svog lokalnog područja. Policija na Kosovu je multietnički sastavljena, a to

znači da su i Albanci, Srbi, Romi, Aškali, Egipćani i Turci dio policije. KFOR se nalazi na cijelom Kosovu, ali samo povremeno odlazi u patrolu.

Vaše mogućnosti za dobijanje dotacija na Kosovu:

Posle konkretne procjene može se po potrebi dodijeliti ekonomska potpora na Kosovu za:

- Prijem i transport do navedene adrese, početnu pomoć za namještaj, hranu, higijenske artikle, privredno orudje, itd.
- Pomoć za manje popravke kuća, za stanarinu za kraći period, itd.
- Pomoć za aktivnosti koje donose zaradu, na primer za privredna sredstva.

Generalna pravila glase, da:

- Od 2005 postoji mogućnost dobijanja zajma sa niskom kamatom za osnivanje malih ili srednjih preduzeća. Zajam se može dobiti kod takozvanih mikro-finansirajućih institucija sa nižom kamatom nego u bankama.
- 4. marta 2006 je KPA (Kosovsko Imovinska Agencija) zamijenila Direktorat za Imovinu (Housing and Property Directorate). Zadatak KPA jeste da obradjuje molbe o izgubljenoj imovini, uključujući poljoprivredna dobra i preduzeća u vlasništvu. Preduslov je da se gubitak imovine desio tokom oružanog konflikta u periodu izmedju 27. februara 1998 do 20. juna 1999. Više o tome na www.kpaonline.org .

Kontaktirajte Dansku Pomoć Izbjeglicama za više informacija na tlf.: 3373 5230. Obratite pažnju da utorkom izmedju 13 –14 časova postoji telefonsko savjetovanje na albanskom i srpskohrvatskom jeziku sa istim tlf. brojem.